

KOMUNIKAT PRASOWY nr 96/25

Luksemburg, 1 sierpnia 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawach połączonych C-422/23, C-455/23, C-459/23, C-486/23 i C-493/23 | [Daka] i in.¹

Niezawisłość sędziowska: wyznaczenie sędziów polskiego Sądu Najwyższego do orzekania w dwóch izbach jest zgodne z prawem Unii

Izba Cywilna polskiego Sądu Najwyższego powzięła wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności kolegialnych składów trzyosobowych rozpoznających pięć różnych skarg kasacyjnych.

W tych składach orzekających zasiada, poza sędzią Izby Cywilnej, po dwóch sędziów Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Ci ostatni zostali wyznaczeni do orzekania w Izbie Cywilnej na okres trzech miesięcy.

O wyznaczeniu tych sędziów, bez przedstawienia uzasadnienia i bez uzyskania ich zgody, oraz o wyznaczeniu składów orzekających w sprawach dotyczących tych pięciu skarg kasacyjnych zadecydowały, odpowiednio, Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego i Prezes kierująca pracą Izby Cywilnej Sądu Najwyższego, które zostały powołane na stanowisko sędziego tego sądu w okolicznościach niezgodnych z prawem Unii².

Sędziom, których to dotyczy, nie przysługuje żaden skuteczny środek prawny przed sądem w celu zakwestionowania tego wyznaczenia. Ponadto nie zostali oni zwolnieni z obowiązków orzeczniczych w swojej izbie macierzystej, co doprowadziło do podwójnego obciążenia pracą. Uważają oni również, że z uwagi na specjalizację sędziów wyznaczenie do orzekania w innej izbie może zagrozić jakości wymiaru sprawiedliwości.

Trybunał Sprawiedliwości, do którego zwrócono się w trybie prejudycjalnym, został zapytany w szczególności o to, czy obsadzone w takich okolicznościach składy orzekające Izby Cywilnej spełniają przewidziane w prawie Unii wymagania dotyczące niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy³.

Trybunał udzielił odpowiedzi twierdzącej.

Uzasadnione jest, aby prezes sądu mógł, pod pewnymi warunkami i czasowo, zobowiązać sędziów do orzekania w dwóch izbach – zarówno w swojej izbie macierzystej, jak i w innej izbie tego sądu. Taki środek, czysto organizacyjny, może okazać się konieczny dla zapewnienia należytego sprawowania wymiaru sprawiedliwości i przestrzegania rozsądnych terminów.

Wyznaczenie sędziego do orzekania w izbie innej niż jego izba macierzysta jest zgodne z prawem Unii, w przypadku gdy opiera się na uzasadnionych powodach, jest dokonywane na podstawie przepisów krajowych regulujących ustrój danego sądu, jest ściśle określone w czasie, nie podważa przydzielenia danego sędziego do jego izby macierzystej, a także gdy nie powoduje odebrania takiemu sędziemu spraw pozostających w jego referacie ani degradacji tego sędziego. Ponadto **wyznaczenie nie może być nakierowane na niektórych sędziów** ze względu na postawy, jakie przejawiali oni w przeszłości.

Tymczasowe zwiększenie obciążenia pracą lub konieczność rozpoznawania kwestii niezwiązanych ze specjalizacją wyznaczonych sędziów nie ma w tym kontekście znaczenia.

Okoliczność, że środek ten jest podejmowany przez osoby, których powołanie do danego sądu było wadliwe, nie wystarcza sama w sobie, aby podważyć zgodność ukształtowanych w ten sposób składów orzekających z prawem Unii. **Zarządzenia o wyznaczeniu nie mogą bowiem być utożsamiane z orzeczeniami sądowymi kończącymi postępowanie w sprawie.**

Wreszcie ani brak zgody wyznaczonych sędziów, ani brak środka zaskarżenia nie naruszają same w sobie zasad niezawisłości i bezstronności.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny [tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroku](#) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszym sprawom zostały nadane fikcyjne nazwy. Nie odpowiadają one rzeczywistym nazwom ani rzeczywistym nazwiskom żadnej ze stron tych postępowań.

² Zdaniem wyznaczonych sędziów nieprawidłowości procesu powołania Prezes kierującej pracą Izby Cywilnej i Pierwszej Prezes Sądu Najwyższego odpowiadają okolicznościom zbadanym już przez Trybunał w wyroku z dnia 6 października 2021 r., *W.Ż. (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego – Powołanie)*, [C-487/19](#) (zob. również komunikat prasowy [nr 173/21](#)).

³ Artykuł 19 ust. 1 drugi akapit TUE w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.